

Sygn. akt VIII U 2523/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2015 r. w Gliwicach

sprawy J. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o odsetki

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 20 listopada 2014 r. **nr** SP 5 (...)

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. P. prawo do odsetek od świadczenia przedemerytalnego:

a) należnego za okres od 15 lipca 2011r. do 31 sierpnia 2013r., poczynając od dnia 8 września 2013r. do 30 września 2014r.,

b) należnego co miesiąc, poczynając od września 2013r. od dnia 2 każdego następnego miesiąca do dnia 30 września 2014r.,

2) w pozostałej części odwołanie oddała.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. VIII U 2523 /14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 20 listopada 2014 roku odmówił ubezpieczonej K. P. prawa do naliczenia odsetek. Na uzasadnienie swojego stanowiska przytoczył art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem organu rentowego decyzja z dnia 14 października 2014 roku realizująca wyrok sądu wydana została w terminie ustawowym, to jest w ciągu trzydziestu dni od dnia wpływu do oddziału prawomocnego wyroku sądu. Wyrok wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 19 września 2014 roku, a zatem brak podstaw prawnych do wypłaty odsetek w.

J. P. w odwołaniu z dnia 3 grudnia 2014 roku domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie zaległych na podstawie art. 481 k.c.. Decyzję organu rentowego o przyznaniu świadczenia przedemerytalnego otrzymała 6 grudnia 2014 roku. W piśmie procesowym sprecyzowała żądanie domagając się prawa do odsetek za okres od 15 lipca 2011 roku do 30 września 2014 roku

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Podniósł że w Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 11 lipca 2013 roku w sprawie VIII U 1932 / 11 i zmienił decyzje z dnia 8 września 2011 roku i 6 marca 2012 roku poprzez przyznanie ubezpieczonej prawa do świadczenia przedemerytalnego od dnia 15 lipca 2011 roku. Sąd nie ustalił odpowiedzialności organu rentowego o której mowa w art. 118 ust. 1a .Apelację od wyroku złożył organ rentowy, a apelacja została oddalona w dniu 16 lipca 2014 roku. Po uzyskaniu informacji z Powiatowego Urzędu Pracy w G. odnośnie kwoty wypłaconego zasiłku dla bezrobotnych organ rentowy decyzją z dnia 14 października 2014 roku przyznał prawo do świadczenia przedemerytalnego i wypłacił wyrównanie w za okres od 15 lipca 2011 30 września 2014 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny;

J. P. w dniu 14 lipca 2011 roku złożyła wniosek o świadczenie przedemerytalne. Decyzjami z dnia 8 września 2011 roku i 6 marca 2012 roku organ rentowy odmówił prawa do świadczenia przedemerytalnego podnosząc, że ubezpieczona nie udowodniła co najmniej 35- letniego okresu składkowego i nieskładkowego. W odwołaniu od decyzji ubezpieczona domagała się przyznania prawa do świadczenia, bowiem po doliczeniu dni, w których rzekomo korzystała z urlopów bezpłatnych oraz okresu pracy w gospodarstwie rolnym w okresie wakacji letnich w latach 1973 1974 i 1975 będzie legitymowała się wymaganym okresem do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego. Wyrokiem z dnia 11 lipca 2013 roku Sąd zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób że przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia przedemerytalnego. Stan faktyczny ustalił na podstawie akt organu rentowego , akt osobowych ubezpieczonej ze spółki w której miała korzystać z urlopów bezpłatnych oraz po przesłuchaniu świadków i ubezpieczonej.

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2013 roku sprostowano oczywistą omyłkę pisarską w pkt 1 wyroku z dnia 11 lipca 2013 roku w ten sposób że prawo do świadczenia przedemerytalnego przyznano od dnia 15 lipca 2011 roku w a nie od dnia 12 lipca 2011 roku. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 8 sierpnia 2013 roku.

Od wyroku z dnia 11 lipca 2013 roku organ rentowy wywiódł apelację zarzucając przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i naruszenie prawa materialnego, a to art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników. Apelacja została oddalona wyrokiem z dnia 16 lipca 2014 roku. Wyrok został wykonany decyzją z leczenia 14 października 2014 roku, a zakład ustalił termin płatności świadczenia przedemerytalnego na 1 dzień miesiąca przypadającego po miesiącu, za które przysługuje świadczenie przedemerytalne . Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie akt organu rentowego, akt tutejszego sądu sygn. VIII U 1932/ 11 – nie budzi wątpliwości.

Sąd zważył co następuje:

Przedmiotem rozstrzygnięcia niniejszej sprawie było odwołanie od decyzji odmawiającej prawa do odsetek. Na wstępie należy przytoczyć uchwałę Sądu Najwyższego sygn. 1 UZP 2 /11 zgodnie z którą brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia .

Ustawa z dnia z dnia 30 kwietnia 2014 roku o świadczeniach przedemerytalnych w art. 11 ust. 1 stanowi, że sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS , w tym art. 118 ust. 1-5.. Kwestia prawa do odsetek od zaległego świadczenia z ubezpieczenia społecznego została unormowana w treści art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z tym przepisem organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu trzydziestu dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności

niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz artykułu 120. Art. 118 ust. 1a stanowi, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego. Przepis ten został dodany, aby uzasadnić datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności i data wpływu prawomocnego orzeczenia jest najpóźniejszą, od której należy liczyć 30 dni. W tym miejscu należy przytoczyć wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 roku, w którym stwierdzono że art. 118 ust. 1a w ustawy emerytalno rentowej rozumiany musi być w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

W dniu 14 września 2007 roku zapadł w Sądzie Najwyższym wyrok w sprawie III UK 37 /07, w którym wyjaśniono że odsetki przewidziane w art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych od kwoty świadczenia przyznanego wyrokiem sądu w sytuacji, gdy organ rentowy z naruszeniem prawa odmówił jego przyznania, nalicza się od upływu terminu w którym organ rentowy powinien był wydać prawidłową decyzję uwzględniającą wnioski. Teza ta ma również zastosowanie do artykułu 118 ustawy emerytalno-rentowej, co wynika wprost z uzasadnienia powołanego wyroku.

Decydujące w sprawie jest ustalenie co jest „ostatnią okolicznością” niezbędną do wydania decyzji. W niniejszej sprawie Sąd uznał, że do dnia wydania wyroku w dniu 11 lipca 2013 roku organ rentowy w nie pozostawał w zwłoce, bowiem nie posiadał dowodów potwierdzających wykonywanie przez odwołującą pracy w gospodarstwie rolnym. Konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego, a jedynym dowodem potwierdzającym pracę na roli były zeznania świadków i ubezpieczonej. Dopiero postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczona w okresie ferii letnich w latach 1973, 1974, 1975 pracowała po 2 miesiące w każdym roku w gospodarstwie rolnym, co dało podstawę do zmiany decyzji.

Skoro Sąd drugiej instancji stwierdził, że zarzut przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów był bezpodstawny, a w niniejszej sprawie nie ma zastosowania w art. 6 pkt 2 ustawy z 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, przyjmując należało, że ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było wydanie wyroku z dnia 11 lipca 2013 roku z tym zastrzeżeniem, że wskutek sprostowania oczywistej omyłki w wyroku -dotyczącej daty przyznania prawa do świadczenia przed emerytalnego- datę w od której należy liczyć 30 dni do wydania decyzji przyjmując należy dzień prawomocności postanowienia z dnia 19 lipca 2013 roku. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 8 sierpnia 2013 roku. Przyjmując dzień 8 sierpnia 2013 roku jako ostatnią okoliczność niezbędną do wydania decyzji trzydzieści dni upłynęło w dniu 7 września 2013 roku.

W związku z tym Sąd uznał za zasadne żądanie odsetek od dnia 8 września 2013 roku. Podnieść należy że w niniejszej sprawie w nie ma zastosowania art. 481 k.c. a kwestia wypłacania odsetek została uregulowana rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 21 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczenia społecznego w (Dz.U. 1999 nr 12 poz. 104). W § 2 ust. 1 rozporządzenia postanowiono, że odsetki wypłaca się **za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń** lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń –do dnia wypłaty świadczeń, z uwzględnieniem ust. 2 - 5, U st. 2 stanowi, że okres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania w przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji. Organ rentowy pozostawał w zwłoce od 8 września 2013 roku z wypłatą świadczenia za okres od 15 lipca 2011 roku do sierpnia 2013 roku, a od dnia 2-go każdego następnego miesiąca, z wypłatą świadczenia należnego od września 2013 roku – do dnia 30 września 2014 roku. Taką datę wskazała ubezpieczona, jako datę wykonania zobowiązania.

W części zmieniającej decyzję wyrok wydano na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c..

Dalej idące roszczenie Sąd oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., ponieważ organ rentowy w nie mógł bez postępowania sądowego uwzględnić żądania ubezpieczonej i przyznać jej prawa do świadczenia przedemerytalnego .